

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-384-2-20>

**DYNAMICS OF PRODUCTIVE INDICATORS
OF THE FIRST SELECTION GENERATION
OF THE ANTONINO-ZOZULENETS INTRABREED TYPE
OF CARP IN THE FIRST AND SECOND YEAR OF LIFE**

**ДИНАМІКА ПРОДУКТИВНИХ ПОКАЗНИКІВ
ПЕРШОГО СЕЛЕКЦІЙНОГО ПОКОЛІННЯ
АНТОНІНСЬКО-ЗОЗУЛЕНЕЦЬКОГО
ВНУТРІШНЬОПОРОДНОГО ТИПУ КОРОПА
НА ПЕРШОМУ ТА ДРУГОМУ РОЦІ ЖИТТЯ**

Oborskyi V. P.

*Postgraduate Student at the Fish
Selective Breeding Department
Institute of Fisheries
of the National Academy of Agrarian
Sciences of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Оборський В. П.

*аспірант лабораторії селекції риб
Інститут рибного господарства
Національної академії аграрних наук
України
м. Київ, Україна*

Kurinenko H. A.

*Candidate of Agricultural Sciences,
Head of the Fish Selective Breeding
Department
Institute of Fisheries
of the National Academy of Agrarian
Sciences of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Куріненко Г. А.

*кандидат сільськогосподарських
наук,
завідувачка лабораторії селекції риб
Інститут рибного господарства
Національної академії аграрних наук
України
м. Київ, Україна*

Порода це структурна одиниця, яка завдяки своїм динамічним показникам, під впливом селекційного процесу, забезпечує отримання високопродуктивного біологічного продукту, який в свою чергу за комплексом продуктивних показників задовольняє галузь. В українському коропівництві, завдяки роботам О.І. Кузьоми успішно розроблено систему структуризації, яка включає в себе дві породи – українську рамчасту та лускату, структурними одиницями якої є антонінсько-зозу ленецькі коропи [1, с. 38; 2, с. 21; 3, с. 83]. Селекційні роботи проводили за комплексом таких цінних ознак як ріст, скоростиглість, виживаність, використовуючи метод безперервно поліпшувального (масового) відбору [4, с. 78]. В результаті дані коропи були представлені до апробації внутрішньо-породного типу і в 2021 році визнані селекційним досягненням у тваринництві [5, с. 33].

Історично склалося так, що осередком робіт з даним типом коропа є Хмельницька область. Тому, дослідження проводилися на базі рибної ділянки «Стара Синява», ПрАТ «Хмельницькрибгосп» (рис. 1).

**Рис. 1. План-схема рибної ділянки «Стара Синява»,
ПрАТ «Хмельницькрибгосп»**

В якості дослідного матеріалу використовувались цьоголітки, однорічки, дволітки та дворічки антонінсько-зозуленецького внутрішньопородного типу коропа. Дослідження рибницько-біологічних показників виконувались, користуючись поширеними в рибництві та іхтіології методами характерними за ведення селекційно-племінної справи.

Одержаний в результаті проведених експериментів цифровий матеріал піддавано статистичній обробці за стандартними комп'ютерними програмами. Критеріями аналізу показників були їх середня величина та похибка середньої арифметичної ($M \pm m$).

У відповідності до робочої програми по формуванню маточного стада антонінсько-зозуленецького коропа, з сформованого стада, що було представлено до апробації, як нове селекційне досягнення, в 2018 та 2019 році було отримано нащадків першого селекційного покоління. З яких в подальшому за досягнення статевозрілого віку планували відібрати, відповідно самиць та самців.

На першому році життя цьоголіток вирощували за щільності посадки 100 тис. екз./га. Аналіз показників динаміки накопичення індивідуальної маси тіла, засвідчує, що вищим темпом росту характеризувалися дослідні особини з покоління 2019 року. При цьому перевага особин з лускатим типом покриву над рамчастими становила 23,6%. В поколінні 2018 року, навпаки особини з рамчастим типом покриву, за даним показником переважали на 18,2%. Проте за показником виживаності, вищими показниками, в обох поколіннях

характеризувалися особини з лускатим типом покриву. На другому році життя середній показник індивідуальної маси тіла перебував у межах $613,6 \pm 63,6$ – $772,5 \pm 73,93$ г. В поколінні 2018 та 2019 роках перевагу за даним показником, мали особини з лускатим типом покриву, відповідно на 7,6 та 20,6%. Абсолютний приріст за сезон перебував в межах $580,6$ – $729,2$ г, що у відносних значеннях становило від 94,4 до 96,5 %. Відповідно рамчасті дволітки, за однакових умов вирощування, мали вищі показники в порівнянні зі своїми однолітками з лускатим типом покриву (табл. 1).

Таблиця 1

Продуктивні показники цьоголіток та дволіток антонінсько-зулуєнецького коропа

Походження та вік цьоголіток	Маса, г	Вживаність, %	Абсолютний приріст, г
<i>Покоління 2018 року</i>			
Рамчаста форма (цьоголітка)	25,9±1,85	61,9	–
Луската форма (цьоголітка)	21,0±1,76	65,7	–
Рамчаста форма (дволітка)	649,8±28,52	80,3	626,7
Луската форма (дволітка)	703,5±58,80	82,8	668,3
<i>Покоління 2019 року</i>			
Рамчаста форма (цьоголітка)	36,45±3,03	58,3	–
Луската форма (цьоголітка)	47,16±4,65	62,3	–
Рамчаста форма (дволітка)	613,6±63,6	79,8	580,6
Луската форма (дволітка)	772,5±73,93	80,1	729,2

Як відомо, на результати зимівлі риб впливають, як умови вирощування, від яких залежить рівень накопичення поживних речовин, так і тривалість і екологічні особливості зимівлі, які визначають рівень і динаміку витрат цих речовин упродовж зимівлі. Тривалість зимового утримання в умовах Хмельницької області в середньому становить від 185 до 200 діб. Із аналізу показників, які характеризують зимостійкість цьоголіток, видно, що при зимівлі цьоголіток, особини як з лускатим так і рамчастим типом лускового покриву характеризувалися високими показниками виживаності, який

перевищував нормативне значення для однорічок 80% та дворічок – 90%, при цьому середній показник втрати маси у однорічок перебував в межах 2,81–3,86 г, дворічок 39,7–65,5 г. Що у відносних значеннях становить у однорічок 8,2 – 10,9%, дворічок – 5,6 – 10,7%. Отже, середній показник втрати маси тіла за дослідний період у однорічок складав 9,3%, та відповідно був вище за нормативний показник на 2,7%. У дворічок даний показник у середньому становив 9,1%, та переважав на 0,9% нормативне значення (табл. 2).

Таблиця 2

**Показники зимостійкості антонінсько-зозуленецького коропа
на першому та другому роках життя**

Походження та вік цьоголіток	Маса, г	Вживаність, %	Абсолютна втрата, г	Відносна втрата, %
<i>Покоління 2018 року</i>				
Рамчаста форма (однорічка)	23,1±1,87	82,4	2,81	10,86
Луската форма (однорічка)	18,5±1,60	81,3	3,4	8,81
Рамчаста форма (дворічка)	593,1±36,8	90,1	56,7	8,73
Луската форма (дворічка)	663,8±63,8	92,3	39,7	5,64
<i>Покоління 2019 року</i>				
Рамчаста форма (однорічка)	33,0±2,71	80,3	3,45	9,47
Луската форма (однорічка)	43,3±4,42	82,4	3,86	8,2
Рамчаста форма (дворічка)	548,1±19,47	89,8	65,5	10,7
Луската форма (дворічка)	684,3±25,9	88,6	88,2	11,4

Таким чином, враховуючи багаторічний досвід, щодо вирощування антонінсько-зозуленецьких коропів українських рамчастої та лускатої порід, можемо засвідчити, що їх рибницько-біологічні показники, в низці випадків відповідають або перевищують нормативно-технологічні вимоги. Та можуть бути рекомендованими до проведення досліджень в іншим зонах аквакультури з метою створення нових заводських ліній.

Література:

1. Грициняк І. І., Куріненко Г. А., Гурбик В. В. Аборигенні типи коропа в аквакультурі України. *Гідробіологічний журнал*. 2021. № 5. С. 38–47.
2. Олексієнко О. О., Грициняк І. І. Внутрішньопорідна структура українських коропів. *Рибогосподарська наука України*. 2007. № 1. С. 21–27.
3. Томіленко В. Г., Бех В. В., Олексієнко О. О., Павліщенко В. М. Структуризація українських порід коропа. *Рибогосподарська наука України*. 2012. № 2. С. 83–87.
4. Олексієнко О. О., Бех В. В., Грициняк І. І., Павліщенко В. М., Осіпенко М. І. Використання безперервно поліпшуваного відбору в селекції українських коропів. *Рибогосподарська наука України*, 2012. № 1. С. 78–87.
5. I. I. Hrytsyniak V. V. Gurbik, G. A. Kurinenko Native Types of Carp in Aquaculture of Ukraine (a Review) *Hydrobiological Journal*. 2022. Volume 58. Issue 1. P. 34–44. DOI: 10.1615/HydrobJ.v58.i1.40